

05

MOJA KANA GALILEJSKA

Izlit ću Duha svoga na svako tijelo.

ISHODI:

- * Razumjeti Crkvu kao zajednicu ustanovljenu na blagdan Duhova.
- * Razumjeti Crkvu kao zajednicu koju vodi Duh Sveti i djeluje u njoj.
- * Prepoznati Mariju kao Majku Crkve.
- * Razumjeti Crkvu kao mjesto pripadanja i ostvarenja.

POTREPŠTINE:

Klupko vune ili konopa, tri hamer-papira, flomasteri, kemijske olovke, radni list *Petar*, radni list *Crkva*, videozapis *Svetišta*, računalo, projektor.

TRAJANJE:

90 minuta

PLAN KATEHEZE:

1. Molitveni početak (5 min)
2. Poticaj (10 min)
3. Glavni dio (55 min)
4. Primjena (15 min)
5. Molitveni završetak (5 min)

KLJUČNE RIJEČI:

Crkva, Marija, Petar, Duh Sveti.

OBLICI RADA:

Čelni, osobni, skupni.

METODIČKI POSTUPCI:

Igra, razgovor, oblikovanje plakata.

MOLITVENI POČETAK

ISPOVIJEST VJERE HRVATA KATOLIKA

Čvrsto vjerujem u Boga Oca i Sina i Duha Svetoga. Životom želim potvrditi svoj krsni savez s Bogom i tako obnoviti sveti pradjedovski zavjet vjere u Isusa Krista i vjernosti Katoličkoj crkvi.

Svoju odluku polažem u Bezgrješno Srce Presvete Bogorodice Marije.

Najvjernija odvjetnice, na braniku stoj, čuvaj našu svetu vjeru i hrvatski dom.

Amen.

POTICAJ

Nakon uvodne molitve animator poziva sudionike da stanu u krug. Uzima početak niti klupka i i izgovara riječi: Ja sam _____ (izgovara svoje ime) kršten sam u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Kad izgovori tu rečenicu, dobacuje klupko drugoj osobi u krugu čvrsto držeći u ruci početak niti. Osoba koja prihvati klupko izgovara istu rečenicu, pridržava nit dobacujući klupko sljedećoj osobi u krugu. To se ponavlja dok svatko ne izgovori svoje ime držeći nit u ruci.

Među sudionicima će se nastati mreža od jedne iste niti i tako će svi će biti povezani. Animator će skrenuti pozornost na tu povezanost i na rečenicu koju su svi izgovorili, time će najaviti temu susreta: Crkva.

POMOĆ ANIMATORU

Među nama se stvorila jedna mreža i svi imamo nešto zajedničko: svatko je od nas izgovorio rečenicu: Ja sam kršten u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, ta nas rečenica povezuje u krštenju. Krštenjem smo postali djeca Božja i članovi Crkve. Nit koju smo držali povezuje nas dvojakim značenjem: označuje odnose koje međusobno uspostavljamo, a simbolizira i Duha Svetoga koji nas okuplja u zajednicu vjernika.

Danas ćemo govoriti o Crkvi, zajednici kojoj svi pripadamo, u kojoj ostvarujemo svoje poslanje nasljeđujući Mariju u njezinu odgovoru na Božji poziv.

01

5 min

02

10 min

03

55 min

GLAVNI DIO

SUSRET S BIBLIJSKIM TEKSTOM

Prije čitanja biblijskoga teksta animator pozove sve da se saberu u tišini jer će čuti riječ Božju. Sabrano, polako i razgovijetno pročita biblijski tekst.

Djela apostolska *Dj 1, 12-14; 2, 1-8.14-17a; 3, 40-41*

Onda se vratite u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotnji hod. I pošto uđu u grad, uspu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar, i Ivan, i Jakov, i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej, i Matej, Jakov Alfejev, i Šimun Revnitelj i Juda Jakovljevi – svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom. (...) Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti.

A u Jeruzalemu su boravili Židovi, ljudi pobožni iz svakog naroda pod nebom. Pa kad nastaje ona huka, strča se mnoštvo i smetê jer ih je svatko čuo govoriti svojim jezikom. Svi su bili izvan sebe i divili se govoreći: „Gle! Nisu li svi ovi što govore Galilejci? Pa kako to da ih svatko od nas čuje na svojem materinskom jeziku? (...) Petar zajedno s jedanaestoricom ustade, podiže glas i prozbori: „Židovi i svi što boravite u Jeruzalemu, ovo znajte i riječi mi poslušajte: Nisu ovi pijani, kako vi mislite – ta istom je treća ura dana – nego to je ono što je rečeno po proroku Joelu:

„U posljednje dane, govori Bog:

Izlit ću Duha svoga na svako tijelo.

(...) I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih: „Spasite se od naraštaja ovog opakog!“ I oni prigrlishe riječ njegovu i krstiše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša.

Potrebno je provesti nekoliko trenutaka u tišini da bi naviještena Božja riječ odjeknula u srcima sudionika.

RAD U SKUPINAMA

Animator rasporedi sudionike u tri skupine. Svaka skupina dobiva radni list, potrebnu građu, hamer-papir i odlazi u svoj prostor. Naime, prije podjele sudionicima, potrebno je izrezati hamer-papir je u oblicima kakvi su prikazan na crtežu (tzv. puzzle) kako bi se po završetku skupnoga rada ti oblici mogli spojiti i tako simbolički prikazati Crkvu koja se izgrađuje. Na svakom hamer-papiru treba se nalaziti ishod rada te odgovor na pitanje o župnoj zajednici. Svaka skupina dobit će po jedno pitanje o svojoj župnoj zajednici. Na kraju će spojeni oblici hamer-papira predočavati sveopću Crkvu, u kojoj su župne zajednice dio velike zajednice.

Skupine promišljaju o otajstvu Crkve u trima povezanim temama: Petar – grješnik i svetac, Marija – Majka Crkve te Crkva – Tijelo Kristovo.

PRVA SKUPINA: PETAR

Nakon smještaja u zasebni prostor, animator skupine ili jedan član skupine pročita dio ulomka u kojemu se spominje Petar.

Petar zajedno s jedanaestoricom ustade, podiže glas i prozbori: „Židovi i svi što boravite u Jeruzalemu, ovo znajte i riječi mi poslušajte: Nisu ovi pijani, kako vi mislite – ta istom je treća ura dana – nego to je ono što je rečeno po proroku Joelu:

„U posljednje dane, govori Bog:

Izlit ću Duha svoga na svako tijelo.

(...) I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih...

Taj tekst služi kao uvod u temu skupnoga rada, stoga animator potiče raspravu postavljajući pitanja (koja mogu biti i drugačija od ovdje navedenih):

1. Koju ste rečenicu upamtili? Koje su vas riječi posebno dotaknule?
2. Kada bismo književno-teorijski tumačili tekst, kako bismo

**Koristiti radni list
Petar**

odredili likove, mjesto i vrijeme radnje?

3. Tko je glavni lik?

4. Što znate o Petru? Koju biste zgodu iz njegova života istaknuli kao sebi najbližu ili najzanimljiviju?

Nakon uvodne rasprave animator sudionicima dijeli radni list Petar na kojem se s jedne strane nalazi deset evanđeoskih ulomaka u kojima su navedeni događaji iz Petrova života. S druge strane nalazi se deset rečenica, tj. deset naslova koje će sudionici, prema svojemu shvaćanju, pridružiti tekstovima na prvoj strani.

Na radnom listu nalaze se tekstovi: Lk 5, 1-11; Iv 1, 42; Mt 14, 22-32; Lk 9, 28-36; Iv 13, 4-10; Mt 16, 13-20; Iv 13, 36-38; Mk 14, 66-72; Iv 20, 1-8; Iv 21, 15-18; Dj 10, 34-43.

Po završetku toga posla animator će otvoriti raspravu o pročitanim tekstovima i dodijeljenim naslovima.

Pitanja za raspravu

1. Kako vam je bilo pridruživati ponuđene naslove tekstovima: teško ili lako? Zašto?
2. Koje ste naslove dodijelili pojedinom tekstu? Objasnite povezanost naslova i teksta.
3. Biste li sada promijenili koji naslov?
4. O kojim događajima govore odabrani tekstovi?
5. Što zaključujete o Petru iz tih tekstova? Kako biste ga okarakterizirali? Koje ste podatke o njegovu životu saznali?
6. Je li Petar osoba kojoj biste povjerali kakav ozbiljan zadatak?
7. Možete li se u nekim slučajevima poistovjetiti s Petrom? Navedite slučajeve u kojima se možete poistovjetiti.

Nakon rasprave animator zaključuje rad objedinjavanjem odgovora, ističući lik Petra kao obična čovjeka čiji život, kao i Marijin, biva promijenjen Božjim pozivom. Petar je, unatoč svojoj grješnosti i nepostojanosti, posvjedočio svoju vjeru nasljeđujući Krista na čelu Crkve se do mučeničke smrti.

Pomoć animatoru

O Petru zaključujemo da je bio Isusov učenik koji ga je vjerno sli-

Istina jest kako Marija nema druge tjelesne djece osim Isusa, ali je zato po duhu majka svih vjernika.

sv. Leopold Mandić

jedio i koji je s Isusom doživio iskustva koja nisu proživjeli ostali učenici. Unatoč bliskosti s Kristom, Petar ga je zatajio u noći njegove najveće muke, kada je njegovu učitelju najviše bila potrebna podrška. Rekli bismo da je Petar slab karakter: na riječima jak, na djelima slab. Svojom logikom prosuđujemo da je prokockao svoju priliku da se vrati k Isusu i da ga slijedi. No Kristova je logika drugačija: ne odbacuje Petra iako ga je povrijedio; ne izbacuje ga iz društva apostola iako bi to mogao učiniti bez prigovora. Naprotiv, Petar dobiva ključnu ulogu: Isus ga postavlja glavom apostolima, tj. prvi među svim apostolima – Petar postaje prvi papa. No prije toga je Isus dopustio Petru da udari glavom o zid, da uvidi svoje propuste i grijeh, da se pokaje te potpuno iskreno i slobodno odgovori na Isusovo pitanje o ljubavi. Bilo je nužno da Petar uvidi svoje rane i sve svoje pogriješke kako bi mogao voditi zajednicu koja mu je povjerena, ne kao despot nego kao brat koji ljubi. Petrovom slabošću Gospodin se poslužio Petrovom slabošću da bi pokazao svoju vjernost i milosrđe.

U Crkvi danas postoje mnogi ljudi nalik Petru, slabi i grješni ljudi koji svojim slabostima i nepostojanostima Crkvi nanose rane. To je često bolno i teško promatrati, stoga i sami padamo u napasti osuđivanja i odustajanja od ljudi. Međutim, uvijek trebamo biti svjesni Kristove vjernosti i obećanja Duha Istine koji vodi Crkvu na putu spasenja. Crkvu čine ljudi, grješnici, ali vodi ju Duh Sveti – Bog. Zato Crkvu ni vrata paklena ne će nadvladati. Ne osuđujmo braću koja su nevjerna, nego molimo Gospodina da im iskaže milosrđe.

Rad

Na hamer-papiru sudionici prikazuju zaključke skupnoga rada, tj. lik Petra u povezanosti s Crkvom.

Pitanje o župnoj zajednici: Kakav je naš župnik?

DRUGA SKUPINA: MARIJA

U zasebnu prostor u animator skupine ili jedan član skupine pročita dio ulomka u kojemu se spominje Marija.

Onda se vratiše u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotnji hod. I pošto uđu u grad, uspnu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar, i Ivan, i Jakov,

Ja se nimalo ne brinem za mogućnost mog oslobođenja. Ja znam zašto trpim. Radi se o pravima Katoličke Crkve. Ja sam za nju spreman svaki čas umrijeti.

bl. Alojzije Stepinac

i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov Alfejev, i Šimun Revnitelj i Juda Jakovljevi – svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, Majkom Isusovom, i braćom njegovom. (...) Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu.

Taj tekst služi kao uvod u temu skupnoga rada, stoga animator potiče raspravu postavljajući pitanja (koja mogu biti i drugačija od ovdje navedenih):

1. Što vam je posebno ostalo u sjećanju, koja rečenica? Koje su vas riječi posebno dotaknule?
2. Kada bismo književno-teorijski tumačili tekst, kako bismo odredili likove, mjesto i vrijeme radnje?
3. Tko je glavni lik?
4. Što znate o Mariji? Koju biste zgodu iz njegova života istaknuli kao sebi najbližu ili najzanimljiviju?
5. Što povezuje Mariju i Crkvu?

Po završetku rasprave skupina upoznaje Marijin lik, lik Majke Crkve koja je prisutna u životu vjernika kao što je bila prisutna u važnim trenutcima Kristova života. Bila je prisutna i u trenutku rođenja Crkve, na blagdan Duhova, a skupina upoznaju dva marijanska svetišta u Zagrebačkoj nadbiskupiji – Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke i Kamenita vrata.

Pomoć animatoru

U navedenom ulomku doživljavamo Blaženu Djevicu Mariju u zajedništvu s apostolima na blagdan Duhova. Ona je tip Crkve koji prima Duha Svetoga, promatramo ju kao jamstvo iskustva koje proživljavaju apostoli. Naime, ona već ima iskustvo Duha Svetoga u događaju navještenja. Marijina prisutnost daje apostolima sigurnost u ispunjenje obećanja koje je Krist dao: da će poslati Duha Branitelja. Marija vjeruje jer se sjeća ispunjenja obećanja koje joj je dao Gospodin. Zato može hrabriti okupljene apostole i jačati njihovu vjeru. Stoga i mi u Mariji možemo prepoznati službenicu Božju koja nas okuplja oko svojega Sina i hrabri u životnim neizvjesnostima.

Blaženu Djevicu Mariju vjernici štiju kao svoju majku od najranijih

vremena. Postoje različiti načini štovanja Blažene Djevice Marije, a najčešće su pučke pobožnosti. Hrvatski narod snažno je povezan s Marijom, koju se naziva Najvjernijom Odvjetnicom i Kraljicom Hrvata. U našem je narodu najrašireniji oblik pučke pobožnosti krunica. Pobožnost molitve krunice seže u 13. st., dok se u današnjem obliku ustalila od 16. stoljeća. U molitvi krunice razmatra se dvadeset događaja iz Isusova života podijeljenih u četiri tematske cjeline: radosna, žalosna, slavna i otajstva svjetla. Dva mjeseca u godini posvećena su Mariji, kada vjernici na osobit način štuju Blaženu Djevicu Mariju: u svibanjskim i listopadskim pobožnostima.

Uz pobožnost krunice, papa Pavao VI. u svojem djelu *Marialis cultus*, 1974. godine, vjernicima predložio još jednu pobožnu vježbu, molitvu *Anđeo Gospodnji*. Za tu pobožnu vježbu papa kaže da joj je posebnost „jednostavna struktura, njezin biblijski značaj, njezino povijesno podrijetlo, koje je povezuje uz moljenje za očuvanje mira, njezin takoreći liturgijski ritam koji posvećuje rane trenutke dana, njezina otvorenost prema vazmenom otajstvu koja nas navodi da spominjući Utjelovljenje Sina Božjega molimo da po njegovoj muc i križu budemo privedeni k slavi uskrsnuća, čine da ta molitva, nakon stoljeća, zadržava svoju nepromijenjenu vrijednost i netaknutu svježinu.“ Kršćani mole tu molitvu triput dnevno, ujutro, u podne i uvečer, posvećujući tako svoj dan.

U svijetu postoji velik broj svetišta posvećenih Blaženoj Djevici Mariji. U nekim marijanskim svetištima, primjerice u Lourdesu u Francuskoj ili Fatimi u Portugalu, dogodila su se Marijina ukazanja pojedinim vjernicima, neka su mjesta na kojima se dogodilo čudo po Marijinu zagovoru, a neka su mjesta molitve u koja dolazi velik broj vjernika da se uteče Marijinu zagovoru. Među najpoznatijim su svjetskim marijanskim svetištima Lourdes, Fatima, Częstochowa u Poljskoj i Guadalupe u Meksiku. U našoj domovini također postoje marijanska svetišta: Marija Bistrica, Trsat, Aljmaš, Sinj i mnoga druga. Zagrebačka nadbiskupija na mnoge je načine povezana sa štovanjem Blažene Djevice Marije: zagrebačka katedrala nosi naziv Uznesenja Blažene Djevice Marije, četrdeset i tri župe u nadbiskupiji posvećene su Mariji, a na prostoru Nadbiskupije nalazi se nacionalno svetište Majke Božje u Mariji Bistrici kamo svake godine odlazi velik broj hodočasnika, a konac drugoga tjedna u rujnu određen je za hodočašće mladih i zavjetno hodočašće vjernika grada Zagreba. U gradu domaćinu nalazi se svetište Majke

Pogledati video zapis
5. kateheza, Svetišta

Božje od Kamenitih vrata, gdje se nalazi slika Djevice Marije pred kojom se usput zaustavljaju prolaznici ili pak vjernici dolaze da bi iskazali i izručili svoje potrebe Mariji, među takvima su osobito studenti u vrijeme ispitnih rokova. Poznato je i svetište Majke Božje u Remetama. Pogledajmo videozapis o marijanskim svetištima Nadbiskupije domaćina SHKM-a i saznajmo više o njima!

Nakon gledanja videozapisa animator pita sudionike o marijanskim svetištima u kojima su sudionici bili ili su im poznata drugačije, a potom da predstavite najbliže marijansko svetište mjestu u kojemu žive.

Rad

Na hamer-papiru sudionici prikazuju zaključke skupnoga rada, tj. predstavljaju Mariju kao majku Crkve te načine i mjesta u kojima se Marija štuje.

Pitanje o župnoj zajednici: Koji je svetac zaštitnik naše župe? Kada slavimo župni blagdan?

TREĆA SKUPINA: CRKVA

U zasebnu prostoru animator skupine ili jedan član skupine pročita dio ulomka u kojemu se spominje nastajanje Crkve.

I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih: „Spasite se od naraštaja ovog opakog!“ I oni prigrlīše riječ njegovu i krstīše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša.

Taj tekst služi kao uvod u temu skupnoga rada, stoga animator potiče raspravu postavljajući pitanja (koja mogu biti i drugačija od ovdje navedenih):

1. Što vam je posebno ostalo u sjećanju, koja rečenica?
2. Kada bismo književno-teorijski tumačili tekst, kako bismo odredili likove, mjesto i vrijeme radnje?
3. Što je prethodilo spomenutomu događaju?
4. Osjećamo li mi danas posljedice spomenutoga događaja? Koje su to posljedice?

Nakon rasprave animator dijeli sudionicima papire s ulomcima iz kateheza pape Franje o Crkvi, gdje su navedene značajke Crkve kao zajednice koju je ustanovio Isus Krist koju ju vodi, u kojoj dje-

Koristiti radni list
Crkva

luje Duh Sveti. Ako je u skupini manje sudionika nego ponuđenih tekstova, jedan sudionik može dobiti dva teksta.

Svaki sudionik treba na temelju dobivenoga ulomka odgovoriti na pitanje: Koja je značajka Crkve s obzirom na pročitani tekst?

Rad

Kad sudionici završe osobni rad na tekstu, po redosljedu brojeva predstave svoje odgovore ostalim članovima skupine dok animator ili tko iz skupine zapisuje odgovore na hamer-papiru oblikujući umnu mapu.

Pitanje o župnoj zajednici: Koje sve zajednice ili koje vrste djelovanja postoje u našoj župi?

ZAKLJUČAK

Po završetku rada u skupini, sve se skupine okupljaju u zajedničkom prostoru gdje jedan predstavnik skupine predstavi ishode rada te svoj plakat spaja s plakatima drugih skupina.

PRIMJENA

Po završetku predstavljanja rada u skupinama animator postavi spojene plakate na vidljivo mjesto.

Sudionicima se podijele kartonski likovi čovječuljaka (vidi prilog). Svaki sudionik treba na prednju stranu dopisati riječi koje će smisljeno upotpuniti rečenicu.:

- * Moje je ime _____ .
- * Imam _____ godina.
- * Po zanimanju sam _____ .
- * Moju obitelj čine _____.
- * U svojoj zajednici djelujem kao _____ .

Kad svi napišu potrebne podatke, animator zamoli sudionike da okrenu svoje čovječuljke i da s druge strane kartona napišu jedno dobro ili lijepo iskustvo Crkve (susret sa svećenikom, redovnicom, vjeroučiteljem i sl.).

Po završetku toga posla svaki sudionik zalijepi svojega čovječuljka na plakate koje su napravili u skupnom radu.

04

15 min

Koristiti radni list
Čovječuljci

Kada svaki sudionik zalijepi svojega čovječuljka, animator zaključuje susret ističući kako svaki događaj u životu, osim vremena i osoba, nužno ima i mjesto radnje. I događaji Isusova života događaju se na određenim mjestima. Mjesto Isusova prvoga čuda zove se Kana Galilejska. Danas smo razmišljali o Crkvi kao našoj Kani Galilejskoj. Krštenjem smo postali djeca Božja i članovi Crkve. Crkva je postala naše okružje i mjesto u kojem Gospodin pretvara vodu našega života u vino radosti.

POMOĆ VODITELJU

Zajednica je važan čimbenik čovjekova razvoja. Svaki se čovjek rađa u zajednici. Prva zajednica u kojoj sudjelujemo jest obitelj. U njoj uspostavljamo prve odnose, usvajamo stavove, stječemo radne, higijenske, društvene i druge navike, usvajamo moralni i religijski svjetonazor. U obitelji stječemo odgovornost za svoje postupke, osjećaj privrženosti, pouzdanja i međusobnoga prihvaćanja i poštovanja. Obitelj daje prva iskustva zajedništva. Tijekom života sudjelujemo u raznim vrstama zajednica, različitih po oblicima i brojnosti, u svakoj zajednici produbljujemo ono što smo primili u obitelji te stječemo nova iskustva. Osnova svake zajednice jest odnos u kojem se događa susret s drugom osobom i ostvarenje pojedinca kao osobe. Pojedinaac može postojati sam za sebe i razmišljati o sebi na apstraktan način. Međutim, sebe, svoje sposobnosti i nesposobnosti najbolje upoznajemo u susretu s drugima, a to se događa u zajednici. Dakle, svaka osoba, za potpuni razvoj i uspjeh treba zajednicu. Mi vjernici krštenjem smo postali članovi Crkve, zajednice vjernika koji vjeruju u Isusa Krista. U toj zajednici možemo živjeti odnose s drugima, ali i odnos s Bogom.

05

5 min

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Sudionici zajedno s voditeljem izmole slavna otajstva krunice i zapjevaju himnu Susreta hrvatske katoličke mladeži.